

Nuorttanaste

Kristalaš mano bladde.

»Gæča mon boadam farga.«

»Leket maidai digis garvvasak.«

No. 3.

Marsa manost 1900.

2^{be} jakkodak.

Dat stuora nubbastus

daihe

Oððasist riegadæbme.

„Ærrebgó guttege oððasist riegad, i son mate oaidnet Ibmel rika. Joh. 3, 3.

Rakis lokke! Dam have aigom mon duina væhaš sardnødet oððasest riegadæme birra. Dat avnas læ juokke aiggai læmaš okta daina buok stuoremusain obba bibalest; dak sanek, maid Jesus sarnoi Nikodemusi, læk maidai sistdolloi riggak

Damrajest go dak sanek læk celkujuvum, læ mailbme ollo nubbastusaid čādamennam, farga 19ai jakkečuođe læk damrajest vassam, gonagasrikak læk čuožželam ja vuolast gaččam, manga stuora olbma læk œllam, barggam, čallam ja — jabman; mutto min bæste sanek æi læk nubbastuvvam æige famosek massam, dak čužžok ja galggek čuožžot dassači go albme ja ja æna duššaba. „Ærrebgó guttege oððasist riegad, i son mate oaidnet Ibmel rika.“

Mon aigom dal, dam armost maid Ibmel adda, gæččalet čajetet, maid bibal oapata oððasist riegadæme birra, ja dam aigom mon dakkat nuft, atte mon čajetam:

- 1) Mi oððasist riegadæbme læ.
- 2) Manbokte dat dappatuva.
- 3) Dam darbašvuoda.
- 4) Mak oððasist riegadæme saddok daihe dovdomærkak læk.

I.

Geččop mi dal vuost, mi oððasist riegadæbme læ.

Oððasist riegadæbme læk dat vaimo ja luondo nubbastus, mi gavdnu juokke duotta kristalaža lutte.

Mi diettep, rakis lokke, atte guovte lagan olbmuk gavdnujek dam nuftgoččuduvvum kristalaš maielmest, dak, gæk kristalašvuoda guddek dušše namast, ja dak, gæk duottavuođast læk kristalažak. „Æi si buokak, guček læk surgidam Israelest, læk Israel.“ (Rom. 9, 6). Ja dat læ okta dovdost ašše, atte æi buokak si, guček kristalažan goččujuvvujek, dadde læk kristalažak. Mangas læk eritgaiddam Ibmel est ja elek alma ælle oskotaga; ærak fast læk Jesus Kristus Ibmel barne govak ja dakkek su dato mielde.

Mangas balvvalek Ibmela dušše olgodes vieroin; ærak fast balvvalet su vuoinast ja duottavuođast. Muttomak addek Ibmeli vaimoidæsek; mutto ænas oasse hængga maielmest gidda. Muttomak oskok Ibmel sane ja elek dam mielde. — Æraidi fast i læk bibal mange værda, si čužžok olgobœld dam girje audogassandakke duuje. — Muttomak dovddek suddoidæsek ja čirok dai dit, ærain fast læ oamedoyddo, mi i vaivvašuvva, vaiko man ollo si suddodfci. — Muttomak rakistet Kristusa, dorvastek sudnji ja balvvalek su; ærak fast cei ane fuola mastegi dai aši harrai.

Juokke jierbmeakkai boattam olmuš matta dam oaidnet. Vaiko moft son dam aše jorata, de fertte son almage duodastet: „Erotus læ olbmu gaskast.“ Moft matta dalle dat ašše īlgejuyvut? Mon vastedam:

»Oððasest riegadæme čaða.«. Duotta kristalažak læk daggarak, go si læk, damditi go si læk oððasist riegadam; ja oaððe namma kristalažak læk fast damlaganak, go si læk damditi go si ei læk oððasist riegadam. Duotta kristalaža vaibmo læ nubbaštuvvam, mutto dam i læk nammakristalaža vaibmo. Vaimo nubbastus læ ašše, mandti dat erotus gavdnu.

Basse čallagest sardnjuvvu davjadam vaimo nubbaštusa birra. Profet Esekiel lutte cækka Hærra navt: »Ja mon aigom addet digjidi oðða vaimo, ja oðða vuoiňa aigom mon addet din sisa, ja mon aigom eritvalddet gæðgevaimo din oažest ja addet digjidi oažževaimo.« Kp. (36, 26) Apostal Johannes goččo dam vaibmo-nubbaštusa oððasist riegadæbmen. [3, 3]. Paulus čalla: »Addet jeſječaidædek Ibmel halddoi nuftgo si, guðek læk jabmi lutte œllen ſaddam. (Rom. 6, 13). Ja ovta æra girjest cækka son: »Jos dalle guttege læ Kristus siste, de son lœ oðða sivdnadus; dat boares læ vassam, gæča buok læ ſaddam oððasen.« (2 Kor. 5, 17). Muttom æra baikest sardnu son »ovta bajasčuožželæme« birra Kristusin. »Mutto Ibmel læ dakkam min ællen oktan Kristusin, go mi læimek vela jabmange.« (Ef. 2, 5). »Erit nulet dam boaris olbmu, mi billašuvvu betolaš anestumi bokte; mutto oðasmattujuvvujeket din mie-ladek vuoina siste, ja garvvodeket dam oðða olbmu, mi læ sivdneduvvum Ibmel mielde duottavuoða vanhurskesvutti ja bassevutti.« (Ef. 4, 22—24).

Kolosenser girjest [3, 9—10] čuožžo: »Allet gielastala gutteg guimidædek, di, guðek lepet erit nuollam dam boares olbmu oktan dam dagoiguim ja garvvodam dam oðða olbmu, gutte oðasmattujuvvu dovddoi su gova mielde, gutte dam sivdnedi.« Titus sardno maidai dam nubbastusa birra, go son 3ad kapittalest ja 5ad værsast cækka: »Son lœ su vaibmolaðesvuodas mielde bæstam min oððasist riegadæme lavgo ja oðasmattujume bokte Bassevuoňa bokte.«

Apostal Pietar namata dam, go son cækka, atte »Ibmel goččoi sævdnjadasast eril su ovdulaš čuovggasasas«, (1 Pet 2, 9) ja fast nubbe sajest muittala son, atte olmuš matta oasalažžan ſaddat ibmelvuodā londoi. (2 Pat. 1, 4). Maidai Joh. oaidnep mi čallemen, atte mi læk dolvvujuvvum jabmemest ællemi. (1 Joh. 3, 14).

Buok dak čallabaikek čajetek, atte Ibmel gaibeda vaimo nubbastusa juokke Ad-dam manast. Dat vaimo nubbastus duotta kristalažai lutte læ nuft olles, atte Jesus go sardnoda Nikodemusin i vuokkasæbbo daja tusa gavdna go dam »oððasist riegadet. I dast sardnjuvvu mange olgoldes daihe rubmašlaš nubbastusa birra, mutto aive olbmu sisgaldes erotusa birra. Olbmu datto, jierbme ja haledus ſadda oððasist riegadæme bokte nubbaštuvvat, su jurddgak ja arvvalusak suddo ja maielme birra, luondo ja armo birra, Ibmel sane ja Jesus Kristus birra, læk oððasak; son algga oðða ællem ellet, ja damditi matta su birra celkkujuv-vut: »Son læ oððasist riegadain.«

Mutto dat nubbastuš i dæived buo-kaid ovta ja sæmma agest.

Muttomak bissok gasta littosek siste. Alma mi buokak, gæk læk oappam dam kristalaš manna oapo, dietetp, atte juokke manna, gutte dam golmoktalaš Ibmel mel nammi gastašuvvu, oððasist riegada gasta siste, ja dam olbmu birra, gutte bisso ja ouddana gasta arbmo-dili siste matta celkkujuvvat, atte son arad agest læ oððasist riegadam; mutto daðe bahabut, æi læk ollo daggarak min kristalaš ædnamin, ænas oassee dulmek julgidæsek vuollai gasttalitto ja vuoinalažat jabmek suddo ja bagjelduolb mami sisa. Jos daggarak galggek ſaddat oaidnet Ibmel rika ja dam hærvvasvuodā, ferttejik si fast riegadet oððasist, daihe nuftgo muttomak dam čilgijek »oððasmattujuvvat«. Ænas oassee bestujuvvum sieloin læ boattam suddo dovddoi ja oððasist riegadæbmai daina nuorab jegin, soames harve læ boattam vuorasvuodā beiyi siste,

— mutto stuoremus oasse manna agalaš-vuoda sisä alma oððasist riegadæmetaga.

Dat vaimo nubbastus i alge alo ovta lakkai dai lutte, gæk sin gastasek litto læk doagjam. Muttomi lutte algga dat fakkistaga nuftgo Paulusin ja fanggageččin gævai, soai boðiga hoapost dovddat sikke suddo ja armo. Ærain fast nuftgo Lydia lutte Thyatriast alga ja oyddana dat jaskadet, nuft atte dat i sagga merkkijuvvu; sin dalvve giððan šadda nuft smavaset, atte si dam ječa illa fuobmajek; mangas lutte dabbatuvva dat nubbastus morraša ja gœččalusa boddoin.

Lasetuvvu.

Dam bestujuvvum sielo lavla.

Nu er jeg frelst fra synd og sorg og verden
Dal læm mon bestum suddost ja maielmost. Dal læm mon buttis Jesus
vara bokt. Dal læm mon audogas
juo ædnam alde. Mu bæste, vielljam
dam buok dakkam læ.

2.

Su nama datom mon dal gudnejattet.
Su luotaid čuovvot, moft de manaš
ain. Ja datom addet hæggam, varram
gudnam su diti, gi min suddoid guod-
dam læ.

3.

Gæč' olmušjoavkkok gaðotussi mannek. Dob' čierrom, moraš, bani gič-
čam læ. O gača, viellja, vaivvanid
dal gagjot. O gača! Aigge læ hui
oanekas.

4.

O vielljam, oabbam, vuolg' min miel-
de soattai. Mi vuottet galgap Jesus
vara bokt. O doaimatekop vaivvan
ravkid gagjot! O doaimatekop! Aigge
oadne læ.

5.

O rakis siello, don, gi maielme æcak
Mon balam, atte balkad massak don.

Mon balam duina Demas lakkai gæv-
va. Mon balam kruvnod don gal nis-
tehak.

6.

O rakis siello, don, gi maielme æcak.
Go jabmen boatta, gosa batarak. Æi
maielme ustebak du sate gagjot, go
bakčasiguim senggi vællanak.

7.

O don, mu usteb, gutte maielme æ-
cak, don Ibmel moare vuollai šaddak
fal, ja maŋnemusta fertte son dust
valddet su vuoijas ja su alme ilost
buok.

Im asta odne!

[Muittalus.]

Archias, Theben raððejægjest læi ilo-
las scelskappe, ja son havskes ællema eli
ustebidesguim, go okta olgossaddjuvvum
olmai boði su lusa muttom brævain ja cel-
ki sudnji: »Ainasrak loga dam; dastgo dat
sistesoalla sagga duoðalaš ašid,« bokusi
Archias ja vastedi olbmai: »Duoðalaš ašid
diktep mi ittaši orrot.«

Ja ašek legje galle duoðalaža, dam
fuobmajegje olbmuk dam nubbe iðid The-
benest. Mutto Archias i læm sat ællemen;
dastgo son ja su guosed sorbnejuvvujegje,
ouddal go dam ija havskudak læi vassam.

Dam laganak læk olbmuk. Ibmel læ
saddim su sadne-doalyvoide aednam ala,
gæk čurvvuk olbmuidi: Guoratallek čalla-
gid; dastgo dak sisteskolek duoðalaš din-
gaid. Mutto si læk dego garremen dam
maielme suddo, ilo, ja havskeuoda siste.
Æi si asta gulddalet ceige guoratallat, mut-
tomak boagostemin, ja muttomak, guðek
jure nuft halben dam aše aei duosta adnet,
fuolatesvuodain ja vaimo čoaškisvuodain celk
kik »Duoðalaš ašid diktep mi ittaši.« Duotta-
vuodast Sinai, Golgatha, Albme ja Helvvet
læk galle duoðalaš dingad. Mutto devddu-
juvvum goarggadyuodain, rutta-angirvu-

ðain ja æra bahadabalašvuodain, i dato olmuš aldseses dammaðe dili addet atte darkkelet guldala Ibmel jiena, mutto Archias lakkai hælbbada »duoðalaš ašid ittaši«.

Maielme čuorvas le navt: Odne »oaste, vuovde ja čoage aldsesad obmudagaid!« Odne »bora juga ja læge ilost.« — Odne »Vuolasgaiko ladoidad ja rakad daid stuorebun!« Odne ječak garvok »purpur ja mavsolaš linebiktasi sisa.« — »Vuolge dan-sil!« **»Duoðalaš dingak ittaši.«**

Na juo, nuft celki ja jurdaši dat bakenlaš oaivamuš, ja son sorbmejuvvui sæmma ija. Nuft muittala maidai Jesus værdadusast olbma birra, gutte ollo læi ožžom aednamlaš obmudagaid, atte duoðalaš aši ala songe i astam jurdašet, — mutto dam sæmma ija gaibeduvvui su siello sust, ja nuft dat læ dappatuvvam duhatiguim — si læk hælbadam nubbe bæivvai; mutto nubbe bæive læk si læmaš dobbe, gost i dolla jada ja i gærmaš Jame.

Lokke, lækgo don okta daina, guðek celkek: **»Duoðalaš ašid ittaši?«** Satakgal itten læt agalaš varnotesvuða dilest. Orost juo du geinok aldel Čuožast dal! Manne datok don agalažat jabmet? Divte sielobestujume aše saddat duoðalažjan du vaibmoi odne!

Si lavlo agja nakkaridi

Muittalus.

Dam rakis sidast, gost davalazat gullui dam likkolaš manna-joavko jiedna, leoi odne daggar jaskavuotta. Manak vazašegje birra javotage ja dego morrašest; jos si galgge sardnodet gaskanæsek, de si aive savskastalle; dastgo oedne læi ganjal čalmin sigjidi muittalam, atte sin rakis agja læi jabmelen.

»Lægo dalle Jesus boattam su viežžat?« jærrali Mimi, ja okta ganjal oidnui su čelggis mannačalbmest.

»Jesus læ rakkam su, manačam, ja

farga boatta son viežžat su.« vastedi ædne.

Dat čaba giðða bæivve læi farga vas-sam. Bæivaš luottadi västas ja su ruksis ivnes bijai bældoi ja gitit ala, ja dak lad-dam muorje-muorak njalgga hajain devdde aimo, maidai dam ucce lanjaša, man siste agja buocam sængast vællai. Dam stuora vuovde siste, mi lakka dalo læi, gullui smava cicači lavla, ja ucca jogaša riššam.

Dal gullui ædne ravkamen manai sisa agja lanji. Si čuožastegje bittaš erit sængast; agja læi giedžaides bigjam okti rade ala ja vurddi jabmema boattema.

»Lækgo manak dast,« jærai son hilljis jienain. »Bottot manak ja addet mud-nji ærro-cumma.« Si manne dasto ja cum-mestegje agja muoðo okta nubbe manest, ja son gullui rokkadallamen, atte Ibmel buristsivdnedifci sin.

»Mu matke læ læmaš gukke,« celki agja. Mon læm vaibam, mutto mon læm likkolaš, dainago matkam mærrai læm olle-men,« ja de dapai son čalnides ja savkali: »Divte daid rakis manaid lavled ovta lav-laga.«

Manak gæččagotte guttek guimesek ala ja imaštalle; mutto farga algi Emma, dat boaresæmus sist, čuogjeles jienain lav-lot dam lavlag:

Mon guosse læm ja amas
Nuftgo mu vanhemak.
Mu sida i læk dabe,
mutt' bagjel balvaid dobb'.
Mu aččam dobbe assa
Hærvvasvuða sist.
Dobb' datom mon maid orrot
Mu aččam vieso sist.

Voi, sidam sidam don!
I baikke dabe gavdnu
Nuft čabbis, go don læk.

Agja bajidi bajedi su vuoiometes gie-ðast bajast ja celki: »Manak lavllok mu nakkaridi. Ibmel buristsivdnedekus sin! Sidam, sidam, mu rakis sidam! I ædnim alde gavdnu baikke nuft čabbis, go don, **mu** sida!« Dat vaibbam gietta gača vuolast, ja

su bestujuvvum vuoinqna batarusa valddi
čuovgasa riki.

Ædne doalvoi dasto manaid dam lan-
jast olgost ja celki: »Dal vuoinqada son, ma-
načidam, dam buore baiman askest.«

»Mutto agja orro min mielast nuft i-
lost læme son mojohadda vaiko læ jab-
man,« celki ueca Vilhelm.

»Nu fal«, celki ædne, »agja lœ Jesus
lutte, æp mi berre čierrot ja moraštet, mut-
to illodet damditi go agja læ boesam su ra-
kis sidases.«

Lokke, lækgo don garves dabe erit-
vuolgett? Lægo du gævatus dabe nuft, at-
te satak cækket vaimo oskoin: »S i d a m ,
s i d a m v o i ! I g a v d n u d a b e b a i k -
k e n u f t č a b b e s , g o d o n l æ k .

Garrem-jukkamušak.

Manditi galggap mi garrajukkamušaid
navdaškätta orrot?

1.

Damditi go dcervaš olmuš goassege
i maidege avkid ane, mutto alo vahaga
garrem-jukkamušaid navdašämest.

2.

Damditi go dat, gutte „garrasa“ i
maiste buorreb vuodo alde čuožžo, go dat,
gutte jukka, jos vel mære mieldege; dastgo
mære mielde jukkam læ læmaš buok jukki
algoo.

3.

Damditi go jukkamvierok dolvvuk
joavddelasvutti, ridoi ja naggi, garrodæb-
mai ja doarromi, fuorravutti ja juokkel-
lagan suddoi.

4.

Damditi go jukkam ja jugišvuotta læ
min ædnam buok bakamus likkotesvuotta
ja stuoremus ašše vaivvašvutti, laga bagjel-
duolbmami, buocalvasvutti ja ouddal-aige
jabmemi.

5.

Damditi go garrajukkamušaid raka-

dæbmaiollo olmušbiebmo duššaduvvu, barg-
go, aigge ja maidai ruđak skittarduvvujek.

6.

Damditi go jukkam ja jugišvuotta læ
okta vašalaš buok dasa, mi buorre læ ja
okta daina verremus hettetusain olbmui
oudastguvlui mannam, čuvgetussi, olmuš-
vutti, ibmelbalolašvutti ja burid dabidi.

7.

Damditi go i mikkige æra dingaid go
jugakættai orrom matte gagjot jukkis olb-
ma ja nissona duššamest, ja uecan avke læ
gal gæččalet ožudet daggarid hættet jukka-
mest, nuft gukka go mi ječa jukkap.

8.

Damditi go dat goassege i garta gata-
muššan, atte mi garrajukkamušaid navtaš-
këtta læp orrom. Dat olmuš, gutte jes
jukka ja maidai æraid jugata, oažžo ollo
oamedovdo vaive, jos Ibmel vuoinqna su sie-
lo čalmid oažžo rappat.

9.

Damditi vai mi sattep addet manai-
dasamek, balvalegjidasamek, ustabidasamek
ja buokaidi daidi gæk min birra lak dag-
gar ouddamærka, mi juokkedafhost læ čuo-
vutatte.

10.

Damditi go dat læ min gædnegasvuotta
nuftgo kristalažak atte aldamiek biettalet
vela daggar navdašemidge, mak min mie-
last lobalažžan orrok, go mi æraidi avken
daggo bokte sattep læt.

11.

Damditi go læ juokke dafhost buor-
remus jugakættai orrot. Mi læp dalle dærv-
vasæbbo, likkolæbbo, riggasebbo, æmbo
arvost adnvvum, ja buorreb sattep mi
dakkamušaidemek doaimatet sikke Ibmel
ja olbmui oudast.

Son i læm buoccam goassege.

Muttom amerikanalaš dampa alde jær-
rali kaptæin ovta jotte olbmast: »Datokgo
don must jugastaga?«

»Ædnak git«, vastedi olmai, »mon

im haled daggar jukkamuša.«

»Ik haled, mi sagaid dat lœ,« jørai kaptæina.

»Sakka lœ dat, atte mon vel goassege im læk maistam, romma, konjaka, vine, daihe mange slai garrajukkamuša«, lœi vastadus.

»Mutto maid jugak don dalle?« jærail nubbe.

»Čace.«

»Mon arvalam, maid jugak borramušsi, nuftgo iðedesborramušsi ouddamaerka diti?«

»Galbma čace.«

»Ja cekkedes borramušsi?«

»Galbma čace.«

»Mutto go don læk buocamen, maid jugak don dalle?«

»Mon im læk vel goassege buocam,« vastedi olmai.

Mutto mon læm visses dam ala, atte i oktage daina vaivvan jukkin, dalle go si dam vuostas glase gurrejegje, jurdasam, atte si galggek jukkin ſaddat; dastgo dam maðe gudnedovddo fertte læt juokke jærgalaš olbm̄u lutte, atte son fasten adna jugišvuodā.

Dat okta jugastak ſaddai makset æmbo go si jakke, dat gesi mieldes manga jugastaga, dat sakkiti halo dam mirkoi, ja daggobokte buvti varnotesvuodā, morraš ja hæðe.

Mutto i dast læk vel buok, atte jukke jesječas goareda sikke vuoinalažat ja rubmašlažat; mutto son maidai goareda su bærraſes, su akas ja manaides, oanekažat cælkket, jukkes olmai maksa jugastakki buok, mi sust læžža, son oasta jugastaga hui divraset, dam oudast adda son mannat ruðaides, obmudagas, dærvauðas jecas ja bærraſes aiggaſas likko, ja agalaš audogasvuodā.

Issoras ollo læk dak gadnjalak, mak dam suddost bostujuvvum ædnam alde læk golggam jukkišvuodā diti, hirbm̄us ollo lagabagjelduolbmamak læk maidai jugišvuodast bocidain, ja mi æp berre vajaldattet dam bahas ouddamaerka famo, man bokte nuft ollo ačček ja ædnek læk manaidæsek buosto gæinoi ala dolvvom. Manga nuorra olbma vagjolet odne jukkišvuodā gæidnoi alde, damditi go ačče ja ædne jugaiga Si harjanegje maistet garremjukkamušaid mannavuodā rajest, ja dat ſaddai dabben.

Maid maksa okta jugastak.

Okta jugastak alma i mavse nuft ollo jurdasam soames »Nuorttanaste« lokkin. Samlagain ja dampai alde oažžop mi ovta jugastaga 15 øri, 20 øri, 25 øri ja 30 øri dammielde go sorta lœ; i suige oktage damditi gefhu jos vel ovta, guovta ja golbage jugastaga oasta.

Na juo, damlakkai jurdasek ollok ja dammielde mænnodet. Mutto mon duostam cælkket, atte okta jugastak maksa æmbo go 15 øra, 20 øra, 25 øra ja 30 øra, dam aigom mon dal gæččalet čajetet.

Maidai Samiædnamest gavdnujek ollo jukkid, daggarak, gæk ænemus oase ruðainæsek ja obmudagainæsek læk skittardam jugišvuodā altar alde. Mon læm manga have čužžom ja gæččam sikke gavppugin ja dampaid alde, man gæppaset kruvna kruvna maijist jorra jukkis olbma bursast, son bigja kruvnaid mannat, dego lifče dak saddok fiervast daiho smava gæðgek, maid fidnem diti bivastak i læk golggam. —

Muittalus.

Muttom amerikanalaš sardnedægje muittal: Guokta nuorra ganda bodiga muttom stuora gavppugi guvtin hæstain ja ollo galvoin; soai æba læm oappas dam ællemi, mi dam gavppugest læi; dasgo soai læiga bajassaddam gaddebaikest gukken olgobæld dam gavppuga. Dallan go soai bodiga čoagganegje nuorra olbmak birra sudno, ja i læm gukka oudalgo soai oidnu-

juvvuiga vineraigin čokkamen birastattu-
juvvum ollo særvveguimin.

Moadde bæive dast maṇṇil čokkaiga soai muttom æra baikest, namalassi giddagasga gæðge seini siskabælde. Soai læiga vuovddam galvo, heppusid ja rægaid, ja buok ruðaid læiga bigjam mannat fuonis skippari særvest vine rakin, ja mi vel bahab læi, nubbe sudnost læi joavddam doarrom-scervai, ja garrem oaivest læi son časkam ovta olbma jamas. Son aresterejuv-vui, ja moadde beive dastmaṇṇil dolvvujnvui son stevledambaikai.

Stuora olmuš-juovko læi čoagganam gæččat dam nuorra olbma su maṇṇemus boddoi siste; dam čoaggalmassi læi maidai dam nuorra olbma ædne boattam, ja go son ædnes oini celki son čiero-čalme: »Vuoi, ædnačam, dongo maid læk dasa boattam, muite, ædne, atte don læk dat, gutte mudnji vuostas buollevine glase geiggi-jik, jos don dam ik lifci dakkam, de im daidaši men odne daggar jabmema jab-met.«

Don ješ, rakis lokke arvvedak maggar dovddok dam ædne vaimoi fertejegje bagjanet. Damditi, rakis lokko, juogo don læžak nuorra daihe boaris, biettal vineglase du ječad diti, manaidak diti ja valddegode diti.

Manaidi.

Karal Wenngren.

Karalest i lœm cedne; su ačest i lœm favdnadet dilli bardnes ala jurdaset, ja damditi son i šaddam burist bajasgessuv-vut.

Ovta gærde, go su ačče læi buccamen saddejuvvui Karal su ednus lusa, gæn akka loppidi su buris aitardet.

Skola-aigge læi boattam, ja Wenngren æmed celki: »Dal Karal galgak don vuolget skolai!«

»Im vuolge, siessa, dal lœ juo ila

manpid, ja im mon læk riekta dœrvašgo.

»Vai nu, na de galgak dasto læk čiega manna maṇṇil gaskabæive.«

»Nu' fal, siessa, galgamgo mon lokkat dudnji?«

»Oažok don gal dam dakkat, go mon gievkanest gærgam, mutto ik dal.«

Karal logai galle obba burist su agest mielde, ja go muittalusgirje bittak legje suottas gullat sikke lokkai ja guldalegjai, manai aigge jottelet, dassači go okta Wenngren æmed oabbain boði sisä.

»Mon im jakke, atte gandda læi ollo buocce,« celki Wenngren æmed oabbases, go Karal læi bigjam nokkat, »Edvard muittala, atte ganda vierro lœ, go i gilla skoli mannat dakkadet ješas buoccim.«

»Gal mon itten suina stelledam, jos son buoccen bigjada,« celki Larsen fruva »mon jakam, son dærvašmuuvva.«

»Dat lifci gal buorre, jos don dam satašik dakkat.«

»Karal,« celki su siessa frokoasta maṇṇil nubbe idid, lækgo don dammaðe dærvas odne, atte skoli satak mannat?«

»Jakam men dam,« vastedi Karal ja gæččasti ednos ala, gutte čokkai lasa guorast ja logadi.

Wenngren i merkkim su sanid, ja Karal farga vajaldatti buok, cerek girjes.

Klokka læi farga 9. Wenngren læi olgosmannam.

»Karal, dal lœ aige skoli vuolget,« celki siessa. Karal bajasbajedi oaives, son oadestuvai.

»Mon im læk riekta dærvaš odne, buorremus lœ atte vuordam maṇṇilgaskabæi-vai.«

»Dal læk don laikke, Karal, ik buocgal lœk!«

»Læm gal buocce, mu oaivve varkka ja mu čielgge goallo.«

»Boaðe deike, manna, ja čajet mudnji du nuokčamak,« celki fru Larsen. Vuoi, du njuovča i læk buorre; ja du varra-suodna raukka ila jottelet, vuolge juo senggi

dallanaga.«

Ouddal go Karal astai jenitet, lœi fru Larsen algam biktasid sust eritnuollat.

»Mon dovddam dal ječam væhaš buorebun, mon im vuolge senggi.« celki Karal.

»Go don juo læk buocamen, de lœi buoremus, atte senggi manak. Mon vazzalam dal væhaš olgus, mutto boaðam farga sisä fast.« Son giesai dasto ganda roavko sis ja bijai su senggi.

»Must læ dast senepploastar, mon bi jam dam rade ala, vai don farga dærväsmuvak,« celki fru Larsen.

»Mon lœm dal buorrebus,« celki Karal, mon lœm goasse čaða dærväš.«

»Mutto bakčasak bottek fast, buoremus læ bigjat ploastara bagjeli, ja daid draabaid galggak maid valddet.«

»Mon im liko draabaidi.«

»Dasa mon gal jakam; mutto go dak buori dakkek, de dak fertijik valddujuvut.«

Karal ain biettali draabaid valdde mest, mutto dat i væketam, son ferti daid niellat.

»Imgo mon oažžo girje adnet luttam?«

»Ik fal; buocce olbmuk æi galga lokkat.«

»Mon aigom likkat bajas,« homadi Karal ješječaines.

Ollis dibmo manai ouddal go fru Larsen olli fast.

Karal hui mašotesvuodlast ovta ja nubbe bællai balkesti ječas sængast. Senep ploastar algi hirbmadet spidetit rade, ja bakkage bakkegodi, nuft atte vuovddak legje oktan čaccen; maŋnašassi valddi son ploastarliko rade alde erit. Mielastes lifci son dal likkam bajas; mutto fru Larsona basteles čalmek ja garra mudok gildde su gukka; mutto vimak hallo vuiti, son lœi goasse ollaset garvoi sisä bæsam, go uksa lækki.

»Karal, manačam, viekal juo dallan senggi ja bija nokkat. Manne likkik don

bajas?« Ja ouddal go Karal lœi sanege ožžom njivkkadet, lœi son burist roavko vuolai gokčujuvvum. »Gost læ senepploastar? Lækgo don valddam dam erit?«

»Dat spidi nuft,« vuositi Karal.«

»Spidi, nuft han dat galgaige. Don fertek oažžot ovta æra.«

Karal rieppo i diettam maidege æra dakkat go jægadet.

Mon siðam væhaš borramuša.«

»Don ik satte borrat oažžot ouddalgo gaskabæivvai. Mon gardinaid (lasebæittagid) rottem vuølast, vai nokkat oažok.«

Son nokkasti maida ja oði dassači go gaskabæivborramuš lœi gærggam.

»Maid oažžom mon gaskabæivvai? mon siðam potetosid.«

»Must læ dast mielde tædja ja vuog-jalaibbe, dat buoremusat soappa buocce olbmuidi.«

»Mon im læt šat buocce, mon lœm dærväš, mon im siða tæja.«

»Na nu, monge gal dam jakam, atte don buorrebus læk, ja go don vællat jaska odna bæive, de itten nagadak skoli mannat.«

»Mon nagadam burist mannat skoli dam maŋŋilgaskabæive.«

»Ik don odne gal sate skoli mannat.«

»Imgo mon oažžo bajaslikkat?« jærrali Karal ja lœi sutas.

»Ik vela.«

Karal čiegai muodoides oaivveguodda sisa.

Lasetuvvu.

„Nuorttanaste“ matta dinggujuvvut juokke poastarappe bokte ja maksa ovta krovna jakkodagast.

Bladde olgusboatta ovta gærde juokke manost.

»Nuorttanaste prentejægje ja olgusdoaimatæg je læ G. F. Lund Sigerfjord, Vesterålen.